

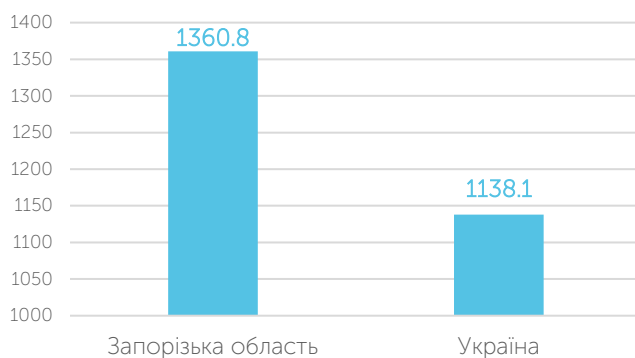
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ

Запорізька область — адміністративна одиниця на півдні України. Утворена 10 січня 1939 року шляхом поділу Дніпропетровської області. Розташована на південному сході України, займає переважно лівобережну частину басейну нижньої течії річки Дніпро. Обласний центр — місто Запоріжжя. Територія області займає 27,18 тис. км², що становить 4,5 % території України. Протяжність з півночі на південь становить 208 км, а зі сходу на захід — 235 км. Відстань від міста Запоріжжя до столиці України міста Києва залізницею — 658 км, шосейними дорогами — 618 км. На півночі і північному заході межує з Дніпропетровською областю, на заході з Херсонською областю, на сході з Донецькою областю, а на півдні її узбережжя омиває Азовське море, берегова лінія якого в межах області перевищує 300 км. Протяжність з півночі на південь 208 км, із заходу на схід 235 км. Область складається з 67 громад (14 міських, 16 селищних та 36 сільських) і 5 районів та має населення 1 666,5 тис. осіб станом на 01 січня 2021.

КЛЮЧОВІ ПОКАЗНИКИ ЗДОРОВ'Я

Запорізька область має досить великий перелік як негативних так і позитивних значень показників здоров'я населення. Зокрема, в частині напряму «Населення» область демонструє досить високі показники щодо рівня абортів серед жінок 20-34 років (показник на 100 000 жіночого населення в області — 1360,8, національний — 1138,1 відповідно).

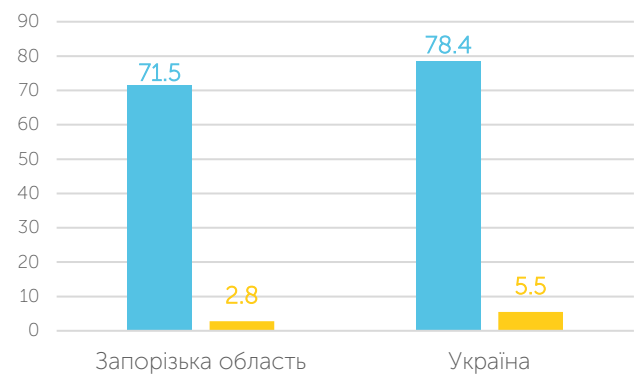

В області стандартизований коефіцієнт смертності від усіх причин перевищує зазначений коефіцієнт по країні в цілому на 7,7% (1753,3 на 100 000 населення та 1627,2 на 100 000 населення відповідно).

Неінфекційні захворювання мають значний вплив на здоров'я населення, зокрема слід виокремити наступні ключові показники: рівень загальної передчасної смертності у віці від 30 до 69 років від хвороб системи кровообігу — 515,5 на 100 000 населення, у порівнянні із загальнонаціональним значенням — 447,4 на 100 000 населення, від злоякісних новоутворень — 245,3 на 100 000 населення у порівнянні із національним значенням 193,1 на 100 000 населення, від хвороб органів дихання — 42,8 на 100 000 населення у порівнянні із національним значенням 39,3 на 100 000 населення.

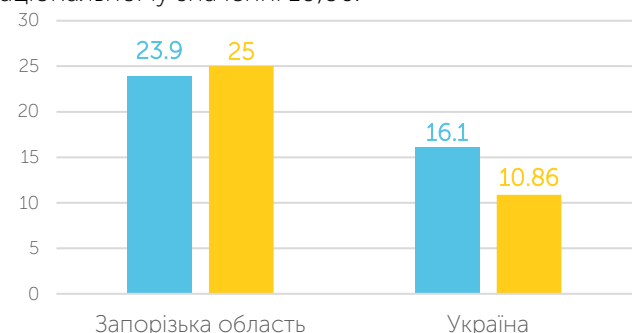

Разом з тим, у області передчасна смертність населення у віці 30-69 років залишається на високому рівні, хоча статистичні показники є нижчі національного рівня, зокрема, від хвороб органів травлення — 71,5 на 100 000 населення, у порівнянні із загальнонаціональним значенням — 78,4 на 100 000 населення, від цукрового діабету — 2,8 на 100 000 населення, у порівнянні із загальнонаціональним значенням — 5,5 на 100 000 населення

Показник поширеності злоякісних новоутворень серед загального населення є значним та перевищує національні значення: у області він становить 3033,5 на 100 000 населення, в країні загалом — 2931,4.

Також, у області є високою смертність населення внаслідок самогубств — 23,9 на 100 000 населення, при національному значенні 16,1 та від випадкових отруєнь — 25,0 на 100 000 населення, при національному значенні 10,86.

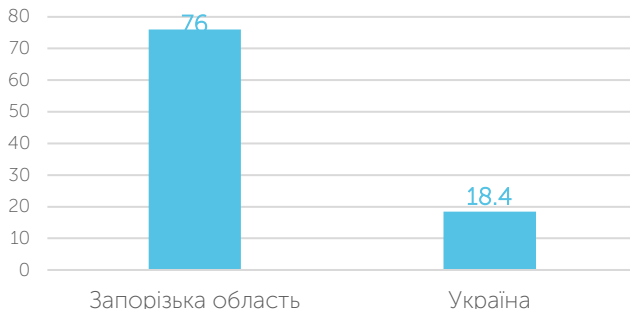

У Запорізькій області показник материнської смертності є одним з найвищих у порівнянні з країною в цілому й становить 76,0 на 100 000 живонароджених, при національному значенні 18,4. Також, високим є і показник смертності дітей до 5-

Регіональні профілі громадського здоров'я, 2021

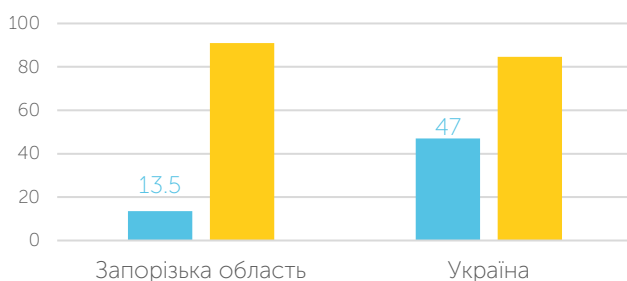
ти років – 103,2 на 100 000 населення, хоча є нижчим, ніж в Україні загалом – 136,7.

Слід відмітити, що у області є більшою частка населення, яке у разі настання захворювання не зверталося до лікаря, бо знали як лікувати із попереднього досвіду становить 39,2% (національне значення 29,3%).

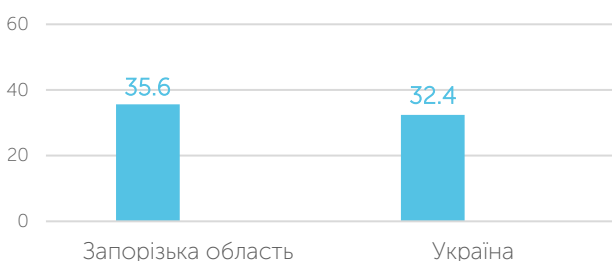
В Запорізькій області рівень середньої заробітної плати станом на серпень 2021 року знаходився практично на одному рівні з загальнонаціональним значенням й складав 13 952грн. у порівняння з 13 997грн. в країні в цілому.

Напрямок Надання медичних послуг у Запорізькій області демонструє негативну ситуацію щодо рівня охоплення щепленнями АДП-м дорослих та становить лише 13,5% від плану при національному значенні 47,0%. Проте рівень охоплення антиретровірусною терапією людей, що живуть з ВІЛ є вищим, ніж у країні в цілому та становить 91% при національному значенні 84,6%.

Щодо факторів ризику, то частка людей з ожирінням у області становить 22,5% (національне значення 18,5%).

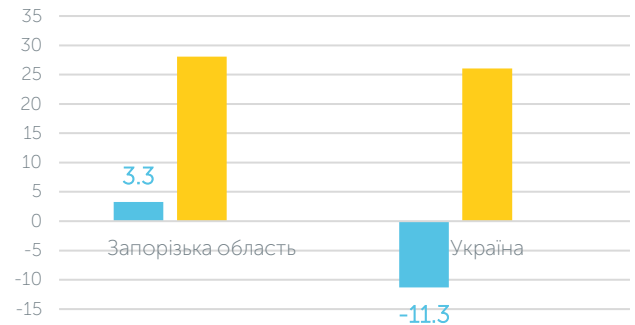
Стосовно напрямку «Життєві звички», то тут спостерігається дещо негативна статистика щодо частки населення у віці 12 років та старше, які повідомили, що випалюють понад 16-20 цигарок за добу – 35,6% (національне значення 32,4%).

В частині аварій, нещасних випадків та травматизму слід виокремити наступні важливі для області показники:

- Приріст кількості ДТП із загиблими та/або травмованими пішоходами у порівнянні з минулим роком із значенням 3,3% (національне значення - 11,3%), який демонструє збільшення кількості зазначених ДТП.

- Відсоток водіїв, які використовують паски безпеки при знаходженні за кермом у 2020 році у Запорізькій області становив 28,1%, національне значення – 26,04%.

ВИСНОВКИ

◆ Система громадського здоров'я в Україні має на меті зміцнити здоров'я населення, запобігти хворобам, покращити якість та збільшити тривалість життя населення.

◆ В області значення стандартизованого коефіцієнту смертності від усіх причин, а також показники смертності від хвороб системи кровообігу, злоякісних новоутворень та органів дихання є значними та перевищують загальнонаціональні значення, що потребує надзвичайної уваги.

◆ В області негативна ситуація стосовно рівня смертності внаслідок самогубств та від випадкових отруєнь.

◆ Рівень поширеності злоякісних новоутворень серед загального населення є значним.

◆ Слід звернути увагу на досить високий рівень абортів в області навіть у порівнянні із загальнонаціональним значенням.

◆ Відмічається вкрай негативна ситуація стосовно материнської смертності.

◆ У порівнянні з країною в цілому рівень середньої заробітної плати в області знаходиться практично на одному рівні.

◆ Значення показників, які відображають розповсюдження поведінкових та метаболічних факторів ризику неінфекційних захворювань потребують особливої уваги.

◆ В області спостерігаються проблеми щодо смертності та травматизму внаслідок ДТП на дорогах. Зокрема, в регіоні все ще залишається високим приріст ДТП.

ОПУБЛІКОВАНО

ДУ «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» у співпраці з Державною службою статистики України, ДЗ «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України», МБФ «Відродження» та інших установ/організацій (в залежності від переліку показників, за яким проведений розрахунок).

Барометр показників громадського здоров'я у Запорізькій області

ТЕМА	#	НАЗВА ПОКАЗНИКА	ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ОБЛАСТІ	НАЦІОНАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ	ОДИНИЦІ ВИМІРУ	ПЕРІОД	БАРОМЕТР ПОКАЗНИКІВ
Населення	1	Частота абортів у віці 20-34 років	1360,8	1138,1	на 100 000 жіночого населення	2020	
Дитинство та умови життя	2	Рівень середньої зарплати (період серпень 2021)	13 952	13 997	гривень	2020	
Здоров'я та захворювання	3	Смертність населення внаслідок самогубств	23,9	16,1	на 100 000 населення	2020	
	4	Передчасна смертність населення у віці 30-69 років від ЗН	245,3	193,1	на 100 000 населення	2020	
	5	Передчасна смертність населення у віці 30-69 років від хвороб органів травлення	71,5	78,4	на 100 000 населення	2020	
	6	Передчасна смертність населення у віці 30-69 років від хвороб системи кровообігу	515,5	447,4	на 100 000 населення	2020	
	7	Передчасна смертність населення у віці 30-69 років від цукрового діабету	2,8	5,5	на 100 000 населення	2020	
	8	Передчасна смертність населення у віці 30-69 років від хвороб органів дихання	42,8	39,3	на 100 000 населення	2020	
	9	Стандартизований коефіцієнт смертності від усіх причин	1753,3	1627,2	на 100 000 населення	2020	
	10	Материнська смертність	76,0	18,4	на 100 000 живонароджених	2020	
	11	Поширеність ЗН серед загальнонаселення	3033,5	2931,4	на 100 000 населення	2020	
	12	Смертність дітей до 5-ти років	103,2	136,7	на 100 000 населення	2020	
	13	Коефіцієнт смертності від випадкових отруєнь	25,0	10,86	на 100 000 населення	2020	

Регіональні профілі громадського здоров'я, 2021

	14	Частка населення, яке у разі настання захворювання не зверталося до лікаря, бо знало як лікувати із попереднього досвіду	39,2	29,3	відсоток	2019	
Надання послуг	15	Рівень охоплення щепленням АДП-м дорослі	13,5	47,0	відсоток від плану	2020	
	16	Рівень охоплення АРТ ЛЖВ	91,0	84,6	відсоток	2020	
Життєві звички	17	Частка населення у віці 12 років та старше, які повідомили, що випалюють понад 16-20 цигарок за добу	35,6	32,4	відсоток	2019	
Аварії, нещасні випадки, травматизм	18	Приріст кількості ДТП із загиблими та/або травмованими пішоходами у порівнянні з минулим роком	3,3	-11,3	відсоток	2020	
	19	Відсоток водіїв, які використовують паски безпеки при знаходженні за кермом	28,1	26,04	відсоток	2020	
Фактори ризику	20	Частка людей із ожирінням	22,5	18,5	відсоток	2019	

■ одне із найкращих значень по Україні
 ■ середнє значення
 ■ значення, потребує до себе надзвичайної уваги
 національне значення